

ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ

Οι κιθάρες χωρίζονται βασικά σε δύο κατηγορίες:
Στις ηλεκτρικές και τις απλές.

Ηλεκτρικές έχουμε τριών ειδών:

Τις “κλασικής γραμμής” δηλ. Gibson Les Paul, SG, Fender Stratocaster, Telecaster κ.α. Με αυτές έχουν παιχτεί όλα σχεδόν τα είδη μουσικής.

Τις “νέας γενιάς” με νέο look, νέους μαγνήτες και τρέμολο νέας τεχνολογίας. Χρησιμοποιούνται κυρίως για heavy rock παίξιμο.

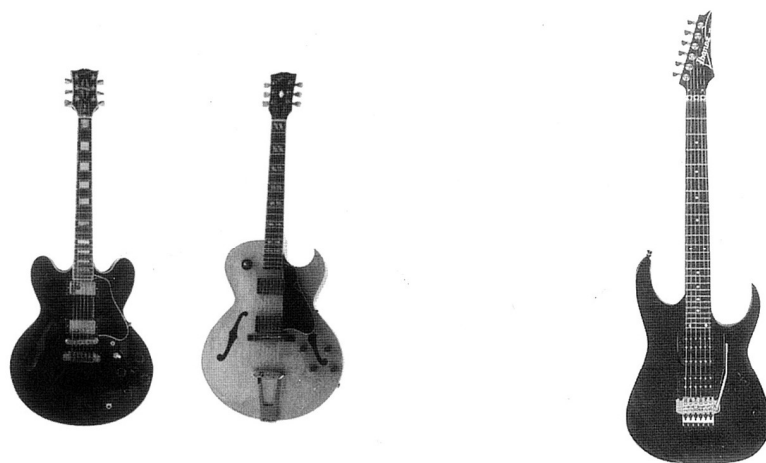
Τα σκάφη. Παλιό κλασικό design με κούφιο σκάφος (Gibson 335, Ibanez George Benson κ. α.) Χρησιμοποιούνται κυρίως για jazz και blues.

Κάθε μια απ’ αυτές τις κατηγορίες μπορεί να αναλυθεί λεπτομερέστερα, αλλά αν επισκεφτείτε κάποιο καλό μουσικό κατάστημα, θα σας ενημερώσουν αναλόγως.

ακουστικές

κλασικής γραμμής

σκάφη

νέας γενιάς

ΚΙΘΑΡΕΣ

Πάμε τώρα στην άλλη κατηγορία, τις απλές κιθάρες.

Αυτές χωρίζονται σε “ακουστικές*” (με μεταλλικές χορδές) και “κλασικές” (με πλαστικές χορδές και πιο φαρδιά ταστιέρα). Είναι η πιο συνηθισμένη εικόνα κιθάρας που μας έρχεται στο νου, με κούφιο σκάφος.

Αν αυτές οι κιθάρες έχουν κάποιο ηλεκτρικό σύστημα (μαγνήτες ή κρυστάλλους) για να ενισχύεται η έντασή τους, ονομάζονται αντίστοιχα “Ηλεκτροακουστικές” και “Ηλεκτροκλασικές”.

Τα κομμάτια αυτού του βιβλίου μπορούν κάλλιστα να αποδοθούν και με ακουστική κιθάρα** με την προϋπόθεση ότι οι χορδές σας είναι αρκετά μαλακές, ώστε να σας επιτρέπουν να κάνετε άνετα τα vibratoes και τα σηκώματα.

Καλό θα ήταν αν υπήρχε και cutaway (κόψιμο στο κάτω μέρος του σώματος, στο σημείο όπου ενώνεται με την ταστιέρα), για να σας επιτρέπει να παίζετε στις υψηλές (τονικά) περιοχές (δηλ. πέρα από το δωδέκατο τάστο).

Η ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΕΥΚΟΛΟΥ “ΜΠΡΑΒΟ”

Το ενδιαφέρον με την ηλεκτρική κιθάρα είναι ότι διαθέτει μια τεράστια γκάμα ήχων, ανάλογα με το είδος της κιθάρας, τους ενισχυτές, τους μαγνήτες, τις χορδές κλπ. Η τεχνολογία προσφέρει άπειρα εφέ (delay's, choruses, harmonizers), που διευρύνουν την ηχητική ποικιλία και τη χρήση τους. Στο σημείο αυτό προσέξτε μην πέσετε στην παγίδα του εντυπωσιασμού. Αν όλα αυτά χρησιμοποιηθούν χωρίς βάσεις, δεν έχουν κανένα απολύτως νόημα και αποβαίνουν σε βάρος σας. Μεγάλες τεχνικές ατέλειες καλύπτονται και πάρα πολλά λάθη κρύβονται πίσω από επιφανειακό εντυπωσιασμό.

Ο αμήτηος ακροατής μπορεί να “παραμυθιάζεται” με όλα αυτά αλλά εσείς όχι.

*Σ' αυτές υπάγονται και οι δωδεκάχορδες

**Κλασική δεν ουνιστάται

Να είστε αυστηροί με τον εαυτό σας, να μελετάτε με καθαρό ήχο ή χωρίς ενισχυτή, για να είστε οίγουροι πού βρίσκεστε και να μην αυταπατάστε.

Χρησιμοποιείτε distortion (παραμόρφωση) στην μελέτη μόνο όταν υπάρχει λόγος (π.χ. κάποια σχήματα με σφυρίγματα ή αρμονικές). Αποφύγετέ το σε ψυχρές τεχνικές ασκήσεις.

Όταν θα έχετε φτάσει σε ένα υψηλό επίπεδο σιγουριάς με όλα αυτά που θα γνωρίσετε σε αυτό το βιβλίο και θα πρέπει πλέον να παίξετε εκφραστικά, τότε χρησιμοποιείτε οποιοδήποτε τεχνικό βοήθημα θέλετε. Στο σημείο αυτό όχι μόνο είναι θεμιτό αλλά και απαραίτητο, μια και η χρήση αυτών των βοηθημάτων χαρακτηρίζει την εποχή μας και αποτελεί από μόνη της μια τέχνη, απαιτώντας γνώση, συναίσθημα και λεπτή αισθητική.

ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΕΞΗΓΗΣΗ

Το κλασικό ROCK παίξιμο, στηρίζεται τεχνικά στα σηκώματα, vibratos, γλιστρήματα και τραβήγματα, του αριστερού χεριού. Επειδή μάλιστα ο ήχος της ηλεκτρικής κιθάρας διαθέτει sustain (διάρκεια), ευνοεί το legato παίξιμο, δηλ. νότες παιγμένες από το αριστερό χέρι που δεν αντιστοιχούν σε ότι παίζει το δεξί χέρι, π.χ. ένα χτύπημα δεξιού χεριού, τρεις νότες στο αριστερό. Επίσης, στηρίζεται πολύ στα ηχοχρώματα του δεξιού χεριού (σφυρίγματα, αρμονικές κ.λπ.). Όλα αυτά τα υπέροχα πράγματα κάνουν το rock παίξιμο να είναι αυτό που είναι, θα τα διδαχτούμε ένα προς ένα.

Όμως, σε αυτό το βιβλίο που κρατάτε, θα βρείτε τον τρόπο να αντιμετωπίσετε το θέμα “Μουσική και Κιθάρα” σαν έννοια πλατιά και όχι περιοριστική και στενή.

Γι’ αυτό θα επιμείνω στο κτίσιμο μιας γερής τεχνικής που, πέρα από τα παραπάνω, θα θυμίζει τεχνική JAZZ κιθαρίστα με ένα αποφασιστικό και σταθερό δεξί χέρι (πένα) και αριστερό που θα μπορεί να παίζει διάφορα διαστήματα και σχηματισμούς χωρίς πρόβλημα.

Είναι σημαντικό να είστε εξοπλισμένοι με σφαιρικές γνώσεις, γιατί μόνο έτσι θα μπορέσετε να δημιουργήσετε το δικό σας στυλ.

ΠΕΡΙ ΜΕΛΕΤΗΣ

Κανείς δεν μπορεί να σας πει με ακρίβεια ούτε πόσες ώρες θα μελετάτε ούτε και πώς. Εξαρτάται από πολλούς παράγοντες* και είναι υποκειμενική υπόθεση. Το βασικό ερώτημα που πρέπει να θέσετε στον εαυτό σας είναι: *Τί ακριβώς θέλετε να κάνετε; Και πορευθείτε αναλόγως*

Ίσως να έχετε ακούσει μουσικούς να προτείνουν πολύωρη ημερήσια μελέτη. Ίσως να έχετε ακούσει περί ολιγόωρης αλλά αποδοτικής μελέτης. Όλα μπορεί να ισχύουν. Για μένα δύο πράγματα έχουν σημασία. Η σταθερότητα και η συγκέντρωση. Το να μελετήσετε οκτώ ώρες την μια μέρα και στη συνέχεια να μην αγγίξετε την κιθάρα για τρεις μέρες δεν έχει νόημα. Σ’ αυτήν την περίπτωση προτιμότερο είναι να μελετάτε μόνο δύο ώρες αλλά σε καθημερινή βάση. Επιπλέον, το να μελετάτε (;) πέντε ώρες την ημέρα εκ των οποίων οι τέσσερις είναι τηλέφωνα που σας αποδιοργανώνουν, τηλεοράσεις ανοικτές, φασαρία και άλλες συναφείς καταστάσεις, πάλι είναι χαμένη υπόθεση. Ζυγίστε λοιπόν τα πράγματα και βρείτε τον “τρόπο” και τον “χρόνο” μελέτης που ταιριάζει στα δικά σας δεδομένα μόνος σας.

* Στόχοι διαθέσιμος χρόνος, επιμονή, θέληση, αντίληψη κ.ά.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Θα ήταν καλό να βρείτε κάποιο γνωστό σας, στο ίδιο επίπεδο με εσάς, και να αναπτύξετε μεταξύ σας ένα είδος “υγιούς ανταγωνισμού”. Αυτό θα βοηθήσει και τους δύο σας να προχωρήσετε.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης σας ξεχάστε το “γρήγορα” και αντικαταστήστε το με το “ΑΡΓΑ” και “ΚΑΘΑΡΑ”. Αν το “ΑΡΓΑ” και “ΚΑΘΑΡΑ” υπάρχει, το γρήγορα θα έλθει από μόνο του το αντίστροφο ΠΟΤΕ.

Τα κεφάλαια του βιβλίου αυτού είναι μικρά σε έκταση αλλά πολύ μεγάλα σε περιεχόμενο. Επιμένετε πολύ σε κάθε ένα από αυτά και μη βιάζεστε. Δεν έχει κανένα νόημα να φτάσετε στο τέλος έχοντας αφήσει τεράστια κενά πίσω σας.

Απομονώνετε τη δυσκολία και κάνετε την άσκηση.

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ

ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΧΕΡΙ

Δάκτυλο 1 (πρώτο) = Δείκτης
Δάκτυλο 2 (δεύτερο) = Μέσος
Δάκτυλο 3 (τρίτο) = Παράμεσος
Δάκτυλο 4 (τέταρτο) = Μικρός

NOTEΣ :

C = ΝΤΟ
D = ΡΕ
E = ΜΙ
F = ΦΑ
G = ΣΟΛ
A = ΛΑ
B = ΣΙ

ΔΕΞΙ ΧΕΡΙ

▼ = DOWNSTROKE
▲ = UPSTROKE
X = MUTE (νότα κλειστή)

ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΧΕΡΙ

BU = BEND UP (σήκωμα προς τα πάνω)
PD = PULL DOWN (κατέβασμα)
_ = SLIDING (σύρσιμο)
~ = Vibrato
— = Legato
Bt = Νότα ήδη σηκωμένη

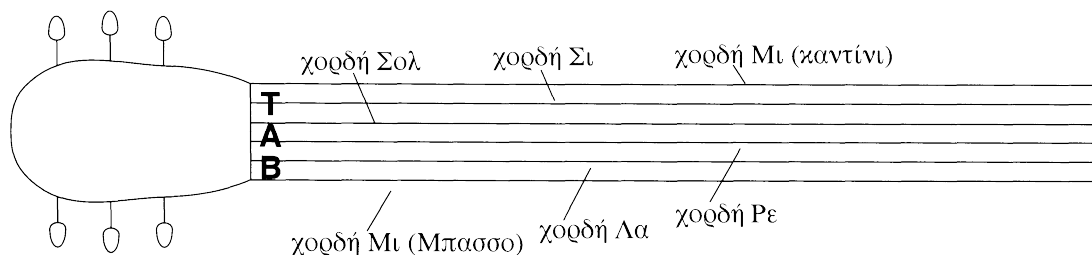
Μη συγχέετε την τεχνική Legato με τη σύζευξη δύο νοτών στο πεντάγραμμο.

Η ΤΑΜΠΛΑΤΟΥΡΑ (TABLATURE)

Η Ταμπλατούρα απεικονίζει τη τασιέρα της κιθάρας όπως θα την βλέπαμε από επάνω.

Οι 6 παράλληλες γραμμές αντιστοιχούν στις 6 χορδές.

Ο κάθε αριθμός υποδεικνύει το τάστο όπου πρέπει να πατήσουμε, ενώ η γραμμή τη χορδή πάνω στην οποία πρέπει να πατήσουμε το τάστο αυτό.

Οι αριθμοί (5,7) π.χ. σημαίνουν:

Πέμπτο τάστο, ΡΕ χορδή

Έβδομο τάστο, ΣΙ χορδή.

T	7
A	5
B	

MI	ΦΑ	ΦΑ#	ΣΟΛ	ΣΟΛ#	ΛΑ	ΛΑ#	ΣΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟ#	ΡΕ	ΡΕ#	ΜΙ	12ο
ΣΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟ#	ΡΕ	ΡΕ#	ΜΙ	ΦΑ	ΦΑ#	ΣΟΛ	ΣΟΛ#	ΛΑ	ΛΑ#	ΣΙ	επανά- ληψη 1 οκτάβα πάνω
ΣΟΛ	ΣΟΛ#	ΛΑ	ΛΑ#	ΣΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟ#	ΡΕ	ΡΕ#	ΜΙ	ΦΑ	ΦΑ#	ΣΟΛ	
ΡΕ	ΡΕ#	ΜΙ	ΦΑ	ΦΑ#	ΣΟΛ	ΣΟΛ#	ΛΑ	ΛΑ#	ΣΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟ#	ΡΕ	
ΛΑ	ΛΑ#	ΣΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟ#	ΡΕ	ΡΕ#	ΜΙ	ΦΑ	ΦΑ#	ΣΟΛ	ΣΟΛ#	ΛΑ	
ΜΙ	ΦΑ	ΦΑ#	ΣΟΛ	ΣΟΛ#	ΛΑ	ΛΑ#	ΣΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟ#	ΡΕ	ΡΕ#	ΜΙ	

ΔΑΚΤΥΛΟΘΕΣΙΑ

Δακτυλοθεσία σημαίνει την χρησιμοποίηση των δακτύλων με απλή λογική. Με άλλα λόγια, το κατάλληλο δάκτυλο στην κατάλληλη θέση. Είναι πολύ φυσικό όταν έχετε να παίξετε τέσσερις νότες που ανεβαίνουν σε τέσσερα συνεχόμενα τάστα, να χρησιμοποιήσετε τα δάκτυλα 1, 2, 3 και 4.

Αυτή είναι η αρχή. Αργότερα θα διαπιστώσετε ότι το θέμα της δακτυλοθεσίας γίνεται περιπλοκότερο και απαιτεί πείρα, παραμένει όμως ζήτημα απλής λογικής.

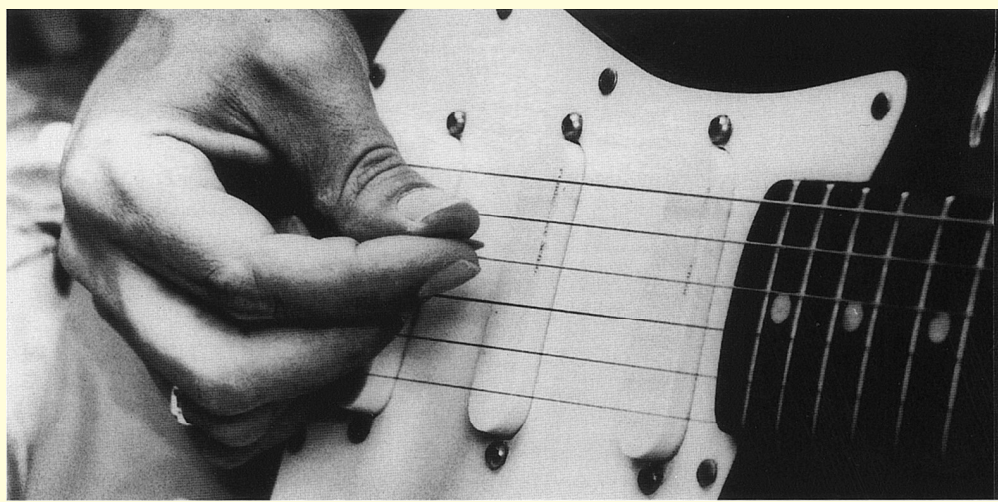
ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΕΞΙΟΥ ΧΕΡΙΟΥ

Οι περισσότεροι κιθαρίστες κρατούν την πένα μεταξύ του αντίχειρα και του δείκτη του δεξιού χεριού. Εγώ χρησιμοποιώ και το μέσο δάκτυλο, δηλ. την κρατώ μεταξύ του αντίχειρα, του δείκτη και του μέσου. Δοκιμάστε και τους δύο τρόπους και σύντομα θα αποφασίσετε ποιός σας βολεύει περισσότερο.

Πιάστε την πένα ούτε χαλαρά ούτε πολύ σφιχτά, ενώ τα δάκτυλα που την κρατούν να βρίσκονται σε μια κυρτή στάση (βλ. φωτογραφία).

Σε μια ανοιχτή ΜΙ χορδή (ψηλή) χτυπήστε εναλλάξ, πρώτα προς τα κάτω (down-stroke) και έπειτα προς τα επάνω (upstroke). Η κίνηση γίνεται με τον καρπό κι όχι με ολόκληρο το βραχίονα. Κάνετε την άσκηση αργά-αργά χρησιμοποιώντας μέτρια δύναμη. Αφιερώστε χρόνο και βεβαιωθείτε ότι όλα τα κτυπήματα ακούγονται καθαρά, με ίση ένταση, και ότι κανένα δεν βγαίνει “μασημένο”.

Επαναλάβετε την παραπάνω διαδικασία στην ΣΙ χορδή. Εδώ χρειάζεται περισσότερη προσοχή, καθώς το πεδίο στενεύει και υπάρχει ο κίνδυνος να χτυπήσετε τη ΜΙ από κάτω. Αποφύγετέ το.

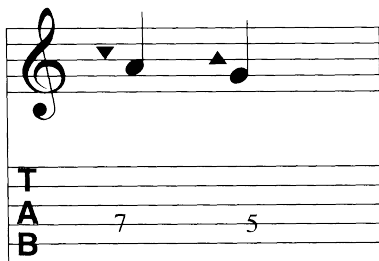
ΤΕΧΝΙΚΗ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τοποθετήστε το πρώτο σας δάχτυλο στο πέμπτο τάστο της χορδής ΡΕ (νότα ΣΟΛ). Χτυπήστε τη νότα με την πένα (downstroke) κι έπειτα τοποθετήστε το τρίτο σας δάχτυλο στο έβδομο τάστο της χορδής (νότα ΛΑ) και ξαναχτυπήστε (upstroke).

Παρατήρηση

Το πρώτο σας δάχτυλο μένει ακίνητο στη νότα ΣΟΛ, ενώ μόνο το τρίτο κινείται. Εφόσον στην ίδια χορδή παίξουμε υψηλότερη νότα, αυτή θα υπερσχύσει και θα πάψει να ακούγεται η χαμηλότερη. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι δε χρειάζεται να σηκώσουμε το πρώτο δάχτυλο, με αποτέλεσμα να παράγουμε έναν ήχο συνεχή. Πριν τελειώσει η διάρκεια μιας νότας αρχίζει η επόμενη.

Εδώ έχετε τοποθετήσει το τρίτο σας δάχτυλο στη νότα ΛΑ (ΡΕ χορδή, έβδομο τάστο), ενώ ήδη το πρώτο βρίσκεται στη νότα ΣΟΛ (και τα δύο δάχτυλα βρίσκονται πάνω στη χορδή, άρα υπερσχύει το ΛΑ ως υψηλότερο. Χτυπάτε το ΛΑ, το αφήνετε και κατόπιν χτυπάτε το ΣΟΛ.

Ο σκοπός των δύο ασκήσεων είναι: 1) Να συνειδητοποιήσετε καλά ποια νότα υπερσχύει σε μια χορδή (η υψηλότερη), 2) Τη ροή του παιχνιδιού (χωρίς διάκενα) και 3) Την εναλλάξ πένα (Alternate picking).

